



## СИЛАБУС КУРСУ РИСУНОК

Галузь знань: **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**  
Спеціальність: – **В2 Дизайн**  
Спеціалізація – **В2.01 Графічний дизайн**  
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**  
Освітньо-професійна програма: «**Графічний дизайн**»

Рік навчання: **1**  
семестр: **I, II**

Кількість кредитів: **1 семестр – 5; 2 семестр - 4**  
мова викладання: **українська**

### *КЕРІВНИК КУРСУ*

**ПП:** Викл. Ольга КУЛИК

**Контактна інформація:** o.kulyk@wunu.edu.ua, [o.diachok@wunu.edu.ua](mailto:o.diachok@wunu.edu.ua)

### *ОПИС ДИСЦИПЛІНИ*

Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка дизайнерів з високим рівнем графічної майстерності на основі поступового засвоєння ними теоретичних основ образотворчої грамоти, формування умінь та навичок реалістичного зображення, розвитку зорової пам'яті та уяви, що сприяє активному процесу естетичного сприймання навколишнього світу та відтворення у процесі самостійного рішення завдань дизайнерської діяльності.

### *СТРУКТУРА КУРСУ*

Години (лек. / лаборат.)	Тема	Результати навчання	Завдання
<b>Змістовий модуль 1.</b>			
<b>Рисунок простих геометричних форм та предметів побуту. Графічні техніки.</b>			
2/12	Теоретичні положення та задачі курсу рисунка. Знайомство з прийомами рисування з природи і основами образотворчої грамоти. Поняття пропорцій.	Побудова предметів з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні.	практична робота
4/12	Основні відомості про закони лінійної та повітряної перспективи як засобу передачі глибини простору. Рисунок геометричних тіл.	Композиція предметів натюрморту на папері. Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні з	практична робота

		виявленням художньої виразності.	
4/12	Закономірності та елементи світлотіні, поняття про тонові та світлотіньові відношення. Правила компоновки зображення у форматі, конструктивний і просторовий аналіз форм зображуваної групи предметів, передача об'єму тоном з використанням лінії, плями, штриха. Техніка роботи графічними матеріалами.	Рисунок натюрморту з побутових предметів на фоні драперії. Композиція предметів натюрморту на папері. Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем та іншими графічними засобами з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні і з виявленням художньої виразності	модульна практична робота

### Змістовий модуль 2.

#### Рисунок тематичного натюрморту

2/12	Техніка роботи графічними матеріалами. Особливості роботи над декоративним натюрмортом.	Декоративний натюрморт з побутових предметів в техніці гризайль. Композиція предметів натюрморту на папері. Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи. Моделювання предметів з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матеріалів предметів в техніці гризайль, застосування художньої виразності в техніці гризайль.	практична робота
4/12	Принципи виконання рисунку гіпсових архітектурних деталей.	Виконання натюрморту з гіпсовою капітеллю/ кронштейном/ розеткою. Композиція предметів натюрморту на папері. Лінійно-конструктивна побудова предметів з використанням законів лінійної, повітряної перспективи та законів світлотіні.	модульна практична робота

*Підсумковий контроль*

**залік**

### 2 семестр

### Змістовий модуль 3

#### Рисунок предметного середовища

-/22	Принципи виконання рисунку інтер'єру. Методи зображення інтер'єру. Використання перспективи для зображення простору приміщення	Етюд інтер'єру в стилі (лофт, мінімалізм, етно) Декоративний рисунок предметів різних за фактурою в інтер'єрі в стилі побутового жанру.	модульна практична робота
------	--	--	---------------------------

**Змістовий модуль 4**  
**Пейзаж і архітектурна стилізація**

-/22	Стилізація пейзажу з архітектурою. Плановість, передача лінійної та повітряної перспективи.	Рисунок міського пейзажу. Плановість, передача лінійної та повітряної перспективи. Пейзаж і архітектурна стилізація.	модульна практична робота
<b>Підсумковий контроль</b>			

**РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

**Підручники:**

1. Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
2. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.

**Навчальні посібники:**

1. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О.М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
2. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фартушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
3. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
5. Куленко М.Я. Авторська накладна графіка / М.Я. Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ., 2001. 124 с.
6. Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві: навч. посібник для студ. архіт. фак-ту / Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ,2001. 87 с.
7. Луміс, Е. *Рисунок фігури людини: не шкодуючи сил* / Ендрю Луміс ; пер. з англ. М. Александрович. – Київ : ArtHuss, 2024. – 156 с.
8. Лі, М. *Основи навчального академічного рисунка* : навч. посіб. / М. Лі. – Київ : Преса України, 2021. – 296 с.
9. Макушин Віктор Юрійович Рисунок у просторі й часі [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 428 с.
10. Макушин Юрій Андрійович Рисунок і час [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
11. Пригода Л.Г. Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во" /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
12. Пригода Леонід Григорович Малюнок людини в одязі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.
13. Сотниченко А.В. Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче

мистецтво" /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.

14. Сухенко Віктор Олексійович Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : " BONA MENTE", 2004. 183 с.

15. Сухенко, Віктор Олексійович Академічний рисунок [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; рец. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлєв. Київ : Амадей, 2016. 232 с.

16. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.

#### **Додаткова література:**

17. Smith, M. L. The New Artist's Guide to Drawing: Learn How to Draw People, Animals, Landscapes and More the Easy Way / Mark Liam Smith. – New York : Rockridge Press, 2024. – 180 p.

18. Le, T. The Artist's Guide to Pen and Ink: Take Your Drawings to the Next Level with Gorgeous Shading Techniques From Basic Strokes to Full Compositions / Tri Le. – San Francisco : Quarto Publishing Group, 2025. – 144 p.

#### **ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

*Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

*Політика щодо академічної доброчесності.* У процесі вивчення дисципліни «Рисунок» студенти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності, які є основою чесної, відповідальної та якісної освіти.

*Політика щодо відвідування.* За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

#### **Політика щодо визнання результатів навчання**

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання» ([https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya\\_ruzult\\_poper\\_navch.pdf](https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)) здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної / інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі документів, що їх підтверджують (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймає вповноважена Комісія з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

У межах самостійної роботи студентів передбачається можливість зарахування результатів (неформальної / інформальної освіти, академічної мобільності тощо), що відповідають меті та завданням дисципліни «Рисунок».

*Додаткові бали* можуть бути нараховані за:

- участь у курсах, майстер-класах і художніх школах (у тому числі онлайн), де здобувач опанував навички рисунку, композиції, передачі світлотіні та фактури;
- участь у сертифікованих арт-резиденціях, дизайнерських школах або творчих лабораторіях;
- виконання авторських художніх проєктів, пов'язаних із реалістичним зображенням предметів, інтер'єру, пейзажу або стилізованих форм (підтверджується власним портфоліо);
- виставкова діяльність (участь у студентських, молодіжних, локальних виставках рисунку та графіки);
- публікації авторських робіт у каталогах, журналах, онлайн-галереях;
- курси або проєкти з оволодіння техніками рисунку (пастель, сангіна, вугілля, графіт, змішані техніки) — з наданням сертифіката або ескізного щоденника;

- онлайн-курси з академічного рисунку або урбан-скетчингу на авторитетних платформах (Prometheus, Coursera, Domestika, Udemu тощо), якщо програма курсу узгоджується з тематикою семестрового навчання.

### Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Рисунок» здійснюється за 100-бальною шкалою і охоплює поточний, модульний та підсумковий контроль. Підсумковий бал розраховується як середньозважене значення, визначене на основі питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

### 1, 2 семестр – залік

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. 2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. 2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.		Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Визначається як середньо-арифметичне з оцінок за самостійну роботу

### Шкала оцінювання (залік)

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	

### ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-7
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft)	1-7
3.	Інформаційна мережа ІНТЕРНЕТ	1-7
4.	Мольберти, натурні підставки	1-7
5	Натурний фонд	1-7